

TOELICHTING BIJ DE KNVB-MODELSTATUTEN

(voor een (omni)vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die lid is/wordt van de KNVB)

Inleiding

1. Een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid kan worden toegelaten tot het lidmaatschap van de KNVB indien zij zich ten doel stelt het bevorderen en doen bevorderen van de voetbalsport in al zijn verschijningsvormen, dan wel dit doel nastreeft door het ondernemen van, door (of onder verantwoordelijkheid van) de door deze vereniging georganiseerde activiteiten (artikel 6 lid 2 sub a onder 1 van de Statuten van de KNVB).
2. Ingeval sprake is van een omnivereniging met volledige rechtsbevoegdheid geldt dat het doel als genoemd onder 1 zal moeten worden nagestreefd door middel van de voetbalafdeling van deze omnivereniging (artikel 6 lid 2 sub a onder 2 KNVB Statuten).
3. Teneinde toegelaten te kunnen worden tot het lidmaatschap van de KNVB en de sectie amateurvoetbal, dient een schriftelijk verzoek te worden ingediend bij het bestuur amateurvoetbal. Tegelijk moet door de betreffende vereniging een verzoek tot toelating van haar leden worden gedaan waarbij de vereniging als vertegenwoordiger van deze leden optreedt. Het bestuur amateurvoetbal stelt de voorwaarden vast waaraan een verzoek tot toelating dient te voldoen (artikel 26 lid 2 sub a en b van het Reglement Amateurvoetbal van de KNVB).
4. Een van de voorwaarden als genoemd onder 3 is dat een vereniging dient te beschikken over door het bestuur amateurvoetbal goedgekeurde statuten. Teneinde verenigingen te helpen bij het opstellen (of wijzigen) van hun statuten, heeft de KNVB modelstatuten opgesteld die kunnen dienen als handvat (hierna: KNVB-modelstatuten).
5. Dit document geeft een toelichting op de in de KNVB-modelstatuten opgenomen bepalingen. Hierbij wordt ook verwezen naar de bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (met name de artikelen 1 t/m 52 van Boek 2). Hierin is de juridische positie van verenigingen geregeld.
6. Waar in de toelichting "**Dwingend recht**" is vermeld, betekent dit dat van de betreffende bepaling op grond van de wet niet mag worden afgeweken. Ook niet in de statuten. Worden in een wetsbepaling de woorden "tenzij", "indien" of "voor zover", dan wel het werkwoord "kunnen" gebruikt, dan biedt die bepaling de mogelijkheid om ervan af te wijken. De afwijkende bepaling dient dan wel in de statuten en niet in een reglement te zijn opgenomen.
7. Het is verstandig onderscheid te maken tussen bepalingen die in de statuten of in een reglement worden opgenomen. Besluiten in strijd met de statuten zijn nietig, terwijl besluiten in strijd met een reglement door de rechter kunnen worden vernietigd. Besluiten in strijd met reglementen blijven dus van kracht totdat de rechter deze heeft vernietigd, terwijl een besluit in strijd met de statuten wordt geacht nooit te hebben bestaan. Om deze reden is in de toelichting het woord "**Reglement**" geplaatst bij die bepalingen die niet per se in statuten behoeven te worden opgenomen, maar in plaats daarvan in een reglement kunnen worden opgenomen. Veel bepalingen waarvan de wet niet verplicht deze in de statuten op te nemen, zijn feitelijk echter zo essentieel voor de organisatiestructuur van de vereniging, dat deze bepalingen in de KNVB-modelstatuten zijn opgenomen.
8. Een "*" geeft een alternatieve bepaling aan die in de plaats kan komen van de betreffende bepaling.
9. Het staat een vereniging vrij om de statuten zelf in te richten en vorm te geven. Deze KNVB-modelstatuten vormen daarvoor slechts een handvat. Voor het overige kan een vereniging – binnen de wettelijke kaders – zelf haar statuten vormgeven. De in deze KNVB-modelstatuten opgenomen bepalingen zijn algemeen gangbaar, maar kunnen uiteraard aan verandering onderhevig zijn. De wetgeving en rechtspraak maar ook de maatschappij ontwikkelen zich continu, waardoor het mogelijk is dat dergelijke ontwikkelingen nog geen neerslag hebben gevonden in deze versie van de KNVB-modelstatuten. In het geval hier vragen over zijn, kan altijd contact worden opgenomen met de

betreffende verenigingsadviseur.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 - Naam, zetel en rechtsbevoegdheid

1. Overeenkomstig artikel 2:27 lid 4 BW. **Dwingend recht.**
Hier wordt de plaatsnaam ingevuld. Bij een bestaande vereniging zal dit de plaatsnaam zijn, die al in de statuten is opgenomen. Voor een nieuwe vereniging wordt doorgaans de gemeente vermeld waar de vereniging is gevestigd.
De gemeente waar de vereniging haar zetel heeft, is ook bepalend voor haar inschrijving bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel.
2. Overeenkomstig artikel 2:29 BW. Dit betekent dat de statuten moeten worden vastgelegd in een notariële akte en dat de vereniging moet worden ingeschreven bij het Handelsregister. Let op dat zolang de inschrijving niet is geschied, iedere bestuurslid naast de vereniging hoofdelijk aansprakelijk is voor een rechtshandeling waardoor hij de vereniging verbindt.
3. Voor de juiste locatie van het kantoor van de Kamer van Koophandel, informeert men bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 2 - Duur

1. Artikel 2:17 BW. **Dwingend recht.**
2. Het boekjaar heeft betrekking op de periode waarover de jaarrekening van de vereniging (balans en staat van baten en lasten) wordt opgemaakt. Over die periode moet het bestuur ook rekening en verantwoording afleggen aan de algemene vergadering.
Artikel 2:10a BW bepaalt dat het boekjaar van de vereniging gelijk is aan het kalenderjaar, tenzij in de statuten anders is bepaald. Het boekjaar van de KNVB loopt van 1 juli t/m 30 juni. De KNVB verplicht verenigingen hun boekjaar te laten samenvallen met het boekjaar van de KNVB. Zie in dit verband artikel 2 lid 1 onder k van het Algemeen Reglement van de KNVB.
3. De wet verplicht niet om deze bepaling in de statuten op te nemen. Deze bepaling kan ook in een Algemeen Reglement worden opgenomen, maar het is gebruikelijk om deze bepaling in de statuten op te nemen.

Artikel 3 - Doel

1. Artikel 2:26 lid 1 & 2:27 lid 4 BW. **Dwingend recht.** De wet verplicht om het doel van de vereniging in de statuten te omschrijven.
2. In de doelomschrijving van de vereniging dient te zijn bepaald dat de vereniging lid is van de KNVB en het in artikel 4 lid 2 van de Statuten van de KNVB bepaalde doel ("*Het bevorderen en het doen bevorderen van de voetbalsport in al zijn verschijningsvormen*") nastreeft door het ondernemen van, door (of onder verantwoordelijkheid van) de rechtspersoon georganiseerde activiteiten. Indien er sprake is van een voetbalafdeling dan geldt dat dit doel zal kunnen worden nagestreefd door middel van de voetbalafdeling van deze omnivereniging. Zie in dit verband ook artikel 6 lid 2 en artikel 4 lid 1 van de Statuten van de KNVB.
3. **Dwingend recht.** Artikel 2:26 lid 3 BW bepaalt dat de vereniging geen winst onder haar leden mag verdelen. Daarmee is niet gezegd dat de vereniging geen winst mag maken. Zij mag echter het maken van winst niet tot doel hebben. De gemaakte winst moet zijn gerealiseerd uit activiteiten die betrekking hebben op het doel van de vereniging. Anders loopt de vereniging het risico te worden onderworpen aan de vennootschapsbelasting, die immers ook een regeling kent voor commerciële verenigingen.

Artikel 4 - Lidmaatschap

1. a. Zie artikel 2:33 & 2:34 lid 1 BW.
2. (en 1 b) Verenigingen zijn verplicht om in de statuten een bepaling op te nemen dat de tot de vereniging (of de voetbalafdeling) toetredende of toegetreden leden dan wel degenen die in de vereniging een al dan niet betaalde functie (welke dan ook) bekleden of zullen bekleden, lid worden en blijven van de KNVB (artikel 7 lid 2 van de Statuten van de KNVB en artikel 2 lid 1 onder h van het

Algemeen Reglement van de KNVB).

3. Overeenkomstig artikel 2:33 BW.
4. **Reglement.** Het erelidmaatschap is geen afzonderlijke vorm van lidmaatschap. Vandaar dat gesproken wordt van het "predicaat" (titel) erelid. Bepalingen ten aanzien van het predicaat erelid kunnen ook worden geregeld in een reglement.
5. Verenigingen zijn verplicht om van alle leden een registratie bij te houden waarin de gegevens van de leden zijn vermeld. Deze registratie moet worden gemeld bij de KNVB en ook alle wijzigingen in de registratie moeten onverwijld aan de KNVB worden doorgegeven. Zie artikel 2 lid 1 onder g en i van het Algemeen Reglement van de KNVB. Houd hierbij rekening dat het gaat om het verwerken van persoonsgegevens en hiervoor dus wettelijke waarborgen gelden (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Artikel 5 - Rechten en verplichtingen

1. Overeenkomstig artikel 2:46 BW. **Dwingend recht.** Naast de vereniging zelf kan de KNVB deze verplichtingen aangaan op grond van artikel 7 KNVB Statuten.
2. Overeenkomstig artikel 2:46 BW. **Dwingend recht.** Hierbij dient met name te worden gedacht aan een sponsoring- of andere overeenkomst, die de vereniging sluit en waaraan de leden moeten meewerken. Bijvoorbeeld door het dragen van shirtreclame of afspraken met managers. De algemene vergadering moet het bestuur daartoe vertegenwoordigingsbevoegd hebben verklaard.
3. Door deze bepaling gelden bedoelde rechten en verplichtingen niet alleen ten opzichte van derden, maar ook ten opzichte van de vereniging. De vereniging heeft er immers ook belang bij dat de leden de overeenkomst met de sponsor op een juiste wijze uitvoeren. Doen de leden dit niet, dan kan niet alleen de sponsor hen daarop aanspreken maar ook de vereniging. Deze bepaling is niet wettelijk vereist, maar vloeit er wel logisch uit voort.
4. **Dwingend recht.** Artikel 2:34a BW bepaalt dat de vereniging alleen verplichtingen aan de leden kan opleggen, wanneer dit geschiedt in óf op grond van de statuten. Artikel 2:27 lid 4 sub c BW ligt in het verlengde hiervan. Om niet telkens voor elke nieuwe of gewijzigde verplichting de statuten te moeten wijzigen, is bepaald dat de bevoegdheid tot het opleggen van verplichtingen in elk geval toekomt aan genoemde organen. Qua verplichtingen kan men denken aan kantine- en schoonmaakdiensten of het behalen van een scheidsrechtersdiploma. Deze bepaling geeft niet de vrijheid willekeurige nadere financiële verplichtingen op te leggen. Verplichtingen van financiële aard kunnen alleen worden opgelegd als de aard ervan al expliciet in de statuten is opgenomen. Deze statuten kennen uitsluitend contributie en boetes.
6. Overeenkomstig artikel 2:8 lid 1 BW. **Dwingend recht.** Van deze bepaling kan niet worden afgeweken.
7. Deze bepaling is gebruikelijk en legt bovendien de verplichting aan de leden op om niet alleen de reglementen en statuten van de vereniging, maar ook specifiek die van de KNVB na te leven. Zie hiervoor artikel 7 lid 1 KNVB Statuten.

Artikel 6 - Straffen

1. **Reglement.**
  - a. Deze bepaling is voor sportverenigingen gebruikelijk en regelt de bevoegdheid om straffen op te leggen. Het gehele artikel kan ook naar een reglement van de vereniging worden verplaatst.
  - b. In situaties waarin normen van de KNVB zijn geschonden, is het van belang dat de vereniging ook zelf de mogelijkheid heeft om te kunnen sanctioneren (als dit vanuit het oogpunt van de vereniging wenselijk wordt geacht).
2. Voor een model van een Tuchtreglement wordt verwezen naar de bijlage bij het Hoofdstuk Tucht recht van het Praktijkboek voor de Sportbestuurder (Uitgeverij Kluwer te Deventer).
3. Het Tuchtreglement kan bepalen dat de vereniging een tuchtcommissie en een commissie van beroep heeft die bevoegd zijn overtredingen te bestraffen.
4. Het sanctiepakket kan ook worden beperkt of juist uitgebreid. In de praktijk blijkt dit pakket voor verenigingen voldoende toereikend te zijn.
5. Deze periode is niet op de wet gebaseerd, maar een gangbare termijn.
6. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 3 BW.

7. Om niet te lichtvaardig met boetes om te gaan, moeten de overtredingen waar boetes op staan en de hoogte van de boetes vooraf aan de leden kenbaar zijn gemaakt.
8. a. Als het Tuchtreglement een commissie van beroep kent, kan de betrokkene van een opgelegde straf niet bij de algemene vergadering maar bij de commissie van beroep in beroep gaan.
- b. Gedurende het beroep blijft de straf gelden. Dus indien het lid is geschorst, blijft diegene tijdens het beroep ook geschorst.

Artikel 7 - Einde lidmaatschap

1. Overeenkomstig artikel 2:35 BW. **Dwingend recht.**
2. a. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 2 BW.
- b. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 4 BW.
3. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
4. a. Behalve de onder b geregelde opzegging met onmiddellijke ingang, heeft ieder lid ook de mogelijkheid zijn lidmaatschap op gewone wijze te beëindigen. In dat geval is ook lid 5 van dit artikel van toepassing.
- b. Overeenkomstig artikel 2:36 lid 3 BW. **Gedeeltelijk dwingend recht.**
Als zich één van genoemde feiten voordoet, dient het lidmaatschap binnen één maand daarna door het lid te worden opgezegd. Binnen die maand kan het lidmaatschap met onmiddellijke ingang worden beëindigd. De statuten kunnen – zoals in de KNVB-modelstatuten – bepalen dat die opzegging niet mogelijk is als bijvoorbeeld de contributie met een redelijk te achten bedrag wordt verhoogd. Hoewel volgens de wet in de statuten kan worden bepaald dat de leden kunnen opzeggen als hun financiële verplichtingen worden verzwaard, verdient dit geen aanbeveling. Het risico bestaat immers dat bij een contributieverhoging een groot aantal leden hun lidmaatschap om die reden opzegt, waardoor de vereniging in financiële problemen kan komen.
5. a. Overeenkomstig artikel 2:36 lid 1 BW. **Gedeeltelijk dwingend recht.**
De wet schrijft voor dat opzegging van het lidmaatschap (door de vereniging of door de leden) slechts kan plaatsvinden tegen het einde van een boekjaar (hier: 1 juli tot en met 30 juni, zie artikel 2 lid 2 KNVB-modelstatuten) en met inachtneming van een opzeggingstermijn van vier weken. Op deze termijn is de Algemene Termijnenwet niet van toepassing. Dit betekent dat vier weken ook echt vier weken zijn en geen dag langer. Eindigt de termijn van vier weken op een zondag of een feestdag, dan wordt de termijn niet verlengd tot de eerstvolgende werkdag. In de statuten kan worden afgeweken van de opzeggingstermijn van vier weken. Er kan worden gekozen voor (bijvoorbeeld) een termijn van twee weken, om zo aan te sluiten bij de uiterste datum waarop een verzoek tot overschrijving moet worden ingediend voor amateurspelers binnen het amateurvoetbal (15 juni). Ongeacht de termijn die in de statuten wordt opgenomen voor het opzeggen van een lidmaatschap, geldt dat in ieder geval het lidmaatschap kan worden beëindigd door opzegging tegen het eind van het boekjaar, volgend op dat waarin wordt opgezegd, of onmiddellijk, indien redelijkerwijs niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren (zie lid 5 onder b en c KNVB-modelstatuten).
- c. Overeenkomstig artikel 2:36 lid 2 BW. **Dwingend recht.** Indien een lidmaatschap, in strijd met het bepaalde in lid 5 onder a en onder b KNVB-modelstatuten, bijvoorbeeld (i) op een te korte termijn, (ii) tegen een tijdstip waarop dat niet kan, of (iii) op een grond die onmiddellijke opzegging niet kan dragen, wordt opgezegd, dan wordt deze opzegging omgezet in een reguliere opzegging. Zij geldt dan als opzegging tegen het vroegst toegelaten tijdstip na de opzeggingsdatum. Dit is in deze drie voorbeelden na verloop van de voorgeschreven termijn, tegen het einde van het boekjaar of niet onmiddellijk, maar met inachtneming van de termijn tegen een toelaatbaar tijdstip.
6. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7 lid 2 van de Statuten van de KNVB en artikel 2 lid 1 onder h van het Algemeen Reglement van de KNVB.
7. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 5 BW.

Artikel 8 - Donateurs

Reglement. Veel verenigingen kennen naast leden ook donateurs. Het is meer gebruik dan noodzaak. De wet verplicht in elk geval niet tot de aanwezigheid van donateurs en kent hier ook geen bepalingen over.

Als een vereniging te maken denkt te gaan hebben met donateurs, verdient het aanbeveling om hierover enkele bepalingen op te nemen.

Artikel 9 - Bestuur

1. Het is gebruikelijk dat het bestuur door de leden wordt benoemd. De wet biedt echter de mogelijkheid dat bestuursleden ook buiten de leden kunnen worden benoemd (artikel 2:37 BW). De wet stelt geen voorwaarden aan het aantal bestuursleden waaruit een bestuur moet bestaan. Elke vereniging is vrij het aantal bestuursleden zelf vast te stellen. Hetzij door in de statuten een vast aantal bestuursleden te noemen, hetzij – zoals in de KNVB-modelstatuten – het aantal open te houden en dit door de algemene vergadering te laten invullen. Wil men het aantal wijzigen, dan is daar in het laatste geval geen statutenwijziging voor nodig. Wie in de statuten kiest voor een vast aantal bestuursleden vervangt de bepaling van lid 1 door:
*“Het bestuur bestaat uit ... (= aantal) leden die door de algemene vergadering uit de leden worden benoemd”.
2. Zie artikel 2:37 lid 4 BW. De wet biedt ook de mogelijkheid om de kandidaatstelling door middel van een bindende voordracht te doen. Een bindende voordracht houdt in dat de algemene vergadering niet mag afwijken van de voordracht. Er moet dus een keuze worden gemaakt uit de voorgedragen kandidaten. Volgens artikel 2:37 lid 4 BW kan van een bindende voordracht alleen worden afgeweken wanneer de algemene vergadering daartoe met twee derde van de uitgebrachte stemmen besluit. Het is bovendien mogelijk in de statuten te bepalen dat een bepaald aantal stemgerechtigde leden in de algemene vergadering aanwezig moet zijn. Aldus wordt bereikt dat de twee derde-regeling niet van toepassing is ongeacht het aantal aanwezige leden, maar slechts werkt wanneer een minimumaantal leden aanwezig is.
3. De wet stelt geen termijn voor de benoeming tot bestuurslid. Een termijn van drie of vier jaar is gebruikelijk. Elke andere termijn is ook mogelijk. Hierbij wordt opgemerkt dat één van de (dertien) aanbevelingen van de Commissie Goed Sportbestuur (in 2003 samengesteld op initiatief van het NOC*NSF) een maximale aaneengesloten zittingstermijn van acht jaar (2 x vier jaar) of negen jaar (3 x drie jaar) betreft, waarbij een rooster van optreden wordt opgemaakt dat openbaar wordt gemaakt. Het doel van dit rooster is het waarborgen van continuïteit in het bestuur.
 Als verenigingen kiezen voor een maximale aaneengesloten zittingstermijn, maar negen jaar te kort vinden en de voorkeur hebben voor bijvoorbeeld twaalf jaar, wordt de alternatieve redactie als volgt:
*“De leden van het bestuur worden benoemd voor de duur van drie jaar. De bestuursleden treden af volgens een door hen op te maken rooster. Aftredende leden kunnen worden herbenoemd met dien verstande dat de totale zittingstermijn voor leden van het bestuur maximaal twaalf jaar bedraagt. Wie in een tussentijdse vacature is benoemd, neemt op het rooster de plaats van zijn voorganger in.”
4. Zie artikel 2:37 lid 7 BW. Het is mogelijk in de statuten te bepalen dat bestuursleden niet in functie worden benoemd. In dit geval wordt een kandidaat in het algemeen tot bestuurslid benoemd en verdelen de benoemde bestuursleden op de eerste bestuursvergadering na de benoemingen zowel de functies als de taken. Het is ook mogelijk om in de statuten wel te bepalen dat bestuursleden in functie worden benoemd. De alternatieve redactie wordt dan:
*“De voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie benoemd. In zijn eerste bestuursvergadering na de benoeming van bestuursleden stelt het bestuur de functies en de taken van de overige bestuursleden vast en doet hiervan - in het clubblad, door middel van een schriftelijke kennisgeving en/of door middel van een bericht op de website van de vereniging - mededeling aan alle leden”.
5. Overeenkomstig artikel 2:9 BW. **Dwingend recht.** Deze bepaling leidt tot persoonlijke aansprakelijkheid van bestuursleden ten opzichte van de vereniging, als zij bij de uitoefening van hun taak tekortgeschoten zijn.
6. Overeenkomstig artikel 2:37 lid 6 BW. **Dwingend recht.** In de wet is vastgelegd dat degene die het bestuurslid benoemt (de algemene vergadering), ook altijd de bevoegdheid heeft om dat bestuurslid te ontslaan of te schorsen. De wet stelt niet als eis dat een besluit tot schorsing of ontslag met twee derde meerderheid dient te geschieden. Het besluit kan dus ook bij gewone meerderheid (de helft + 1) worden genomen. In dat geval laat men de zin over de “twee derde meerderheid” in het de KNVB-modelstatuten vervallen. De wet bepaalt ook niet dat een besluit tot schorsing binnen drie maanden moet worden gevolgd door een besluit tot ontslag. Zowel de twee derde meerderheid als de termijn

van drie maanden zijn in de KNVB-modelstatuten opgenomen uit een oogpunt van rechtsbescherming van bestuursleden.

7. Hierin worden de aanvullende bepalingen gespecificeerd ten aanzien van het opzeggen van de bestuursfunctie.
8. Het opnemen van deze bepaling is **optioneel** voor de meeste verenigingen in het amateurvoetbal (zie ook de laatste zin). De oorsprong van deze bepaling ligt in het betaald voetbal, waar al geruime tijd verschillende verplichtingen gelden ten aanzien van de (bestuurlijke) governance van een voetbalentiteit. Met deze bepaling wordt getracht te waarborgen dat het bestuur van de voetbalvereniging onafhankelijk en zelfstandig kan functioneren. Voorkomen moet worden dat (rechts)personen zodanig afhankelijk zijn van financiers, dat zij in een loyaliteitsconflict kunnen geraken. Het opnemen van deze bepaling is op grond van het licentiesysteem verplicht voor verenigingen die met een elftal uitkomen in de tweede of derde divisie.

Artikel 10 - Bestuursbevoegdheid

1. Overeenkomstig artikel 2:44 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
2. Overeenkomstig artikel 2:44 lid 5 BW (per 1 juli 2021). **Gedeeltelijk dwingend recht.** Deze regeling voorziet in de bestuursbevoegdheid, indien er sprake is van belet of ontstentenis van één of meer bestuursleden. Bij belet gaat het om de situatie waarbij het bestuurslid tijdelijk zijn functie niet kan uitoefenen (bijvoorbeeld door ziekte of vakantie). In het geval van ontstentenis ontstaat er een vacature in het bestuur. De wet verplicht het om een bepaling op te nemen die voorziet in de situatie waarbij sprake is van belet/ontstentenis van alle bestuurders. Let op dat verenigingen deze bepaling na 1 juli 2021 bij de eerstvolgende statutenwijziging moeten opnemen.
3. Het is aan de vereniging te bepalen of zij van deze bevoegdheid gebruik wil maken. Het verdient aanbeveling deze bepaling in de statuten te handhaven; ook in het geval men niet op korte termijn tot de instelling van een dagelijks bestuur denkt over te gaan.
5. Overeenkomstig artikel 2:44 lid 2 BW. **Gedeeltelijk dwingend recht.** Onroerend goed is een registergoed, zodat deze bepaling ook van toepassing is op de koop of verkoop van een clubgebouw of kleedkameraccommodatie. De wet biedt de mogelijkheid deze bestuursbevoegdheid aan voorwaarden te verbinden of te beperken. Bijvoorbeeld tot bedragen niet hoger dan € 500,-- of overeenkomsten met een duur van maximaal 36 maanden. In de KNVB-modelstatuten is als voorwaarde opgenomen dat deze bestuursbevoegdheid niet mag worden uitgeoefend dan na voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering.
6. Overeenkomstig artikel 2:44 lid 6 BW (WBTR). Wanneer er sprake is van een tegenstrijdig belang, mag de betreffende bestuurder niet deelnemen aan de beraadslagingen en de besluitvorming over dat onderwerp. Als hierdoor geen besluit meer kan worden genomen, dan neemt de algemene vergadering het besluit. Van dit laatste punt mag je in de statuten afwijken. Er kan bijvoorbeeld ook een ander orgaan worden aangewezen dat in die situatie bevoegd is de besluiten te nemen.

Artikel 11 - Vertegenwoordiging

1. Overeenkomstig artikel 2:45 lid 1 BW. **Dwingend recht.** De vereniging wordt in ieder geval altijd vertegenwoordigd door alle bestuursleden gezamenlijk. Het is dus niet mogelijk te bepalen dat alleen één of meer bestuursleden bevoegd zijn de vereniging tegenover derden te vertegenwoordigen. Wel kan worden bepaald dat naast het bestuur ook één of meer bestuursleden bevoegd zijn de vereniging te vertegenwoordigen. Deze situatie is in lid 2 geregeld.
2. a. Overeenkomstig artikel 2:45 lid 2 BW. De in de KNVB-modelstatuten opgenomen regeling is gebruikelijk. Het is ook mogelijk te bepalen dat de genoemde bestuursleden ieder individueel (dus niet tezamen met andere bestuursleden) bevoegd zijn de vereniging te vertegenwoordigen. De voorgestelde regeling is praktisch omdat anders alle bestuursleden aanwezig moeten zijn om de vereniging te vertegenwoordigen.
  - b. Overeenkomstig artikel 2:45 lid 2 BW.
3. a. Overeenkomstig artikel 2:45 lid 3 BW. **Dwingend recht.** Het systeem van de wet houdt in dat de bevoegdheid van individuele bestuursleden om de vereniging te vertegenwoordigen niet kan

worden beperkt. Men is daartoe bevoegd of niet en wanneer men bevoegd is dan ook volledig. Dit ten behoeve van degenen met wie de vereniging zakendoet. Buitenstaanders kunnen immers moeilijk beoordelen of het bestuur of de algemene vergadering de bevoegdheid op enig moment heeft beperkt. Beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid tot een bepaald bedrag is dus niet mogelijk. Wel de beperking dat een bestuurslid slechts tezamen met een ander bestuurslid de vereniging mag vertegenwoordigen. Die laatste beperking is immers voor de buitenstaander kenbaar door de statuten in het handelsregister te raadplegen.

Ook de beperking, genoemd in artikel 10 lid 5 van de KNVB-modelstatuten (bepaalde transacties slechts na voorafgaande toestemming van de algemene vergadering) is toegestaan.

- b. Dit geldt ook voor de onder b beschreven beperking, die uit de wet voortvloeit mits deze als zodanig in de statuten is geregeld. In de KNVB-modelstatuten is bepaald dat voor de in artikel 10 lid 5 bedoelde bestuursbevoegdheid de voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering is vereist. Een buitenstaander, die in het handelsregister de daar gedeponeerde statuten van de vereniging raadpleegt, kan beoordelen of aan die bestuursbevoegdheid beperkingen of voorwaarden zijn verbonden.
4. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel in de praktijk nuttig gebleken. Het voorkomt dat bestuursleden al te gemakkelijk op eigen houtje de vereniging aan derden binden. Vanwege de bedragen die daarmee gemoeid kunnen zijn en vanwege de belangen van degene met wie de vereniging zaken doet, is het gewenst dat de andere bestuursleden daarin vooraf zijn gekend en tot die vertegenwoordiging hebben besloten.

Artikel 12 - Rekening en verantwoording

1. Overeenkomstig artikel 2:10 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
2. a. Overeenkomstig artikel 2:10 lid 2 en 2:48 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
De termijn van zes maanden kan éénmaal met zes maanden worden verlengd. Bijvoorbeeld omdat de penningmeester door ziekte niet tijdig de jaarstukken gereed heeft. De wet verplicht het bestuur behalve een balans en een staat van baten en lasten ook een jaarverslag aan de algemene vergadering uit te brengen. In dit jaarverslag moet de gang van zaken in de vereniging en het gevoerde beleid aan de orde komen.
- b. Overeenkomstig artikel 2:48 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
Bestuursleden, die achteraf niet aansprakelijk willen worden gesteld voor de door het bestuur gepresenteerde balans en staat van baten en lasten kunnen op grond van deze wettelijke bepaling weigeren deze stukken mede te ondertekenen. De reden van hun weigering moet dan wel uitdrukkelijk worden vermeld. Het kan immers ook zijn dat een bestuurslid niet in staat is de jaarstukken te ondertekenen omdat hij ziek of op vakantie is.
3. a. Overeenkomstig artikel 2:48 lid 2 BW, zij het dat de wet als minimum een commissie van twee leden vereist. **Dwingend recht.** De kascommissie mag uit meer leden bestaan.
De termijn van drie jaar is gekozen vanwege de continuïteit. De wet staat ook een jaarlijkse benoeming toe. Uitsluitend als de boeken door een registeraccountant worden gecontroleerd, die vervolgens een verklaring afgeeft over zijn bevindingen, kan afgezien worden van het benoemen van een kascommissie.
- c. Overeenkomstig artikel 2:48 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
4. Overeenkomstig artikel 2:48 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
5. Deze bepaling volgt niet uit de wet, maar is wel gebruikelijk. De toevoeging “voor zover die uit de jaarstukken blijken” bewerkstelligt dat de kwijting (goedkeuring, voorheen “décharge”) niet geldt voor handelingen die niet uit de jaarstukken blijken. Bijvoorbeeld bij “zwart-geld-transacties”.
Ten aanzien van die verenigingen die aan het jaarrekeningenrecht zijn onderworpen (die een omzet hebben van meer dan 3,5 miljoen euro per jaar), verlangt de wet dat een afzonderlijk besluit tot kwijting wordt genomen. Hiermee dient dit lid 5 te komen te vervallen onder toevoeging aan artikel 15 lid 5 (letter e onder door lettering van de overige punten): “e. *Het verlenen van kwijting aan het bestuur;*”
6. Overeenkomstig artikel 2:10 lid 3 BW. **Dwingend recht.**

Artikel 13 - Geldmiddelen en contributie

1. **Reglement.** Deze bepalingen (1-3) volgen niet uit de wet, maar zijn wel gebruikelijk.
4. Overeenkomstig artikel 2:35 lid 5 BW.

Artikel 14 - Besluiten van organen van de vereniging

1. Er geldt een uitgebreide regeling voor de nietigheid en vernietigbaarheid van besluiten van organen van een vereniging. Daartoe dient vast te staan welke organen de vereniging kent. Het bestuur en de algemene vergadering vormen wettelijk verplichte organen. Daarnaast kunnen in de statuten een tuchtcommissie en een commissie van beroep als orgaan worden aangemerkt. In de voorgestelde tekst voegt met in dat geval achter “*algemene vergadering*” toe “, *de tuchtcommissie en de commissie van beroep*”, waarna de zin verder gaat met “*alsmede al die ...*”.
2. a. Overeenkomstig artikel 2:13 lid 3 BW. **Dwingend recht.**
b. Overeenkomstig artikel 2:13 lid 4 BW, zij het dat aan de wettekst is toegevoegd dat het besluit eerst schriftelijk wordt vastgelegd alvorens een nieuwe stemming te houden. Dit is bedoeld om (nieuwe) misverstanden te voorkomen. **Dwingend recht.**
3. Het is van belang dat er zorgvuldige notulen worden opgesteld.
4. a. Overeenkomstig artikel 2:14 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
De materie omtrent de nietigheid en vernietigbaarheid van besluiten is te complex om hier in het kort uiteen te zetten. In het geval een lid een beroep doet op de nietigheid van een besluit of bij de rechter vernietiging van een besluit vordert, doet de vereniging er verstandig aan tijdig een advocaat te raadplegen.
b. Overeenkomstig artikel 2:14 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
c. Overeenkomstig artikel 2:14 lid 3 BW. **Dwingend recht.**
5. a. Overeenkomstig artikel 2:15 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
b. Overeenkomstig artikel 2:15 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
6. Overeenkomstig artikel 2:15 lid 5 BW. **Dwingend recht.**
7. Overeenkomstig artikel 2:15 lid 6 BW. **Dwingend recht.**

Artikel 15 - Algemene vergaderingen

1. Overeenkomstig artikel 2:40 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
2. Deze bepaling volgt uit artikel 2:10 lid 2 BW. **Dwingend recht.** De meeste verenigingen houden één algemene vergadering per jaar (de jaarvergadering). Alle andere algemene vergaderingen zijn in dat geval buitengewone algemene vergaderingen.
3. Overeenkomstig artikel 2:41 lid 1 BW. Anders dan in het geval in lid 4 sub b KNVB-modelstatuten bedoeld, is de vereniging niet gehouden aan de termijn van veertien dagen. Men kan in de statuten ook een andere termijn bepalen. Die termijn moet echter niet zo kort zijn, dat de leden niet tijdig kunnen worden bereikt of zich niet op de algemene vergadering hebben kunnen voorbereiden. Een termijn van veertien dagen is redelijk. Als wordt gekozen voor een oproeping langs elektronische weg is van belang dat (i) het op te roepen lid of de op te roepen afgevaardigde met deze wijze van communiceren instemt, (ii) het bericht leesbaar en reproduceerbaar is en (iii) de op te roepen persoon een adres voor de toezending langs elektronische weg heeft kenbaar gemaakt.
4. a. Overeenkomstig artikel 2:41 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
b. Overeenkomstig artikel 2:41 lid 3 BW. **Dwingend recht.**
5. Hoewel de wet hiertoe niet verplicht, is het gebruikelijk in de statuten te vermelden welke onderdelen in elk geval deel uitmaken van de agenda.
NB: Als de vereniging aan het jaarrekeningenrecht is onderworpen, moet hier een agendapunt worden toegevoegd: “*e. Het verlenen van kwijting aan het bestuur,*” en overige punten doorletteren.

Artikel 16 - Het leiden en notuleren van algemene vergaderingen

1. Overeenkomstig artikel 2:38 lid 2 BW.
2. Dit is een gebruikelijke bepaling en bovendien van belang voor een goede administratie van de verhandelingen binnen de algemene vergadering. Zie ook artikel 14 lid 3 KNVB-modelstatuten.

Artikel 17 - Toegang en besluitvorming algemene vergadering

1. a-c. Overeenkomstig artikel 2:38 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
2. d. Volgend uit de WBTR (die per 1 juli 2021 in werking treedt). **Dwingend recht.** Overeenkomstig artikel 2:38 lid 1 BW, zij het dat de wet de mogelijkheid biedt in de statuten te bepalen dat bepaalde leden meer dan één stem kunnen uitbrengen. Hiermee zou kunnen worden voorkomen dat de stemmen van jeugdleden net zo zwaar wegen als die van senioren, hetgeen gezien het aan te nemen verschil in kennis van zaken, wenselijk zou kunnen worden geacht. Stemverdeling is variabel. Gedacht zou kunnen worden aan een systeem waarbij senioren drie stemmen mogen uitbrengen en jeugdleden, afhankelijk van de leeftijd van het betreffende jeugdlid, één of twee stemmen. Ook bestaat de mogelijkheid de uitoefening van het stemrecht door jeugdige leden te beperken, in die zin dat zij hun stemrecht enkel door hun wettelijk vertegenwoordigers kunnen laten uitoefenen. Aan de wettelijk vertegenwoordigers dient dan wel, bij voorkeur in ditzelfde artikel, het recht van toegang tot de algemene vergadering statutair te worden vastgelegd. Een alternatieve redactie wordt dan bijvoorbeeld:
  - * “2. a. *Er is sprake van een gedifferentieerd stemrecht, zodat een lid de volgende (stem)men heeft:*
    - een lid jonger dan dertien (13) jaar: een (1) stem;
    - een lid van dertien (13) jaar of ouder, maar jonger dan achttien (18) jaar: twee (2) stemmen;
    - een lid van achttien (18) jaar of ouder: drie (3) stemmen.
  - b. *Leden jonger dan achttien (18) jaar zijn niet bevoegd te stemmen omtrent de goedkeuring van de jaarrekening en omtrent besluiten met betrekking tot fusie, splitsing en ontbinding van de vereniging. In de hiervoor gemelde gevallen komt het stemrecht toe aan hun wettelijk vertegenwoordiger. In deze gevallen heeft de wettelijk vertegenwoordiger toegang tot de algemene vergadering waarin over het betreffende voorstel wordt gestemd, ook wanneer de wettelijk vertegenwoordiger geen lid is van de vereniging.”*
3. Overeenkomstig artikel 2:38 lid 4 BW.
Als lid 2 wordt aangepast conform het alternatieve tekstvoorstel, betekent dit dat ook lid 3 moet worden aangepast (vetgedrukt de gewijzigde tekst):
*“*Ieder lid is bevoegd zijn stem te doen uitbrengen door een schriftelijk gemachtigd ander lid van achttien (18) jaar en ouder. De gemachtigde kan echter, **naast zijn eigen stem(men)**, in totaal voor niet meer dan twee andere leden stem uitbrengen.*”
Aangezien het niet verplicht is om een grens te stellen aan het aantal volmachten dat aan één persoon kan worden verleend, is het mogelijk om de tweede zin van lid 3 (“*De gemachtigde kan echter (...) in totaal voor niet meer dan twee andere leden stem uitbrengen.*”) conform de wensen van de vereniging aan te passen of geheel te schrappen.
4. Overeenkomstig artikel 2:12 BW.
5. Overeenkomstig artikel 2:40 lid 2 BW. **Dwingend recht.**
6. Deze bepaling volgt niet uit de wet, maar is gebruikelijk. Bij een digitale vergadering is mondeling stemmen niet altijd even praktisch. In dat geval kan bijvoorbeeld besloten worden tot het houden van een schriftelijke stemming, ook over de zaken.
Een alternatieve formulering zou kunnen zijn:
*“*Zowel stemming over zaken als over personen geschiedt schriftelijk.*”
7. Deze bepaling volgt niet direct uit de wet, maar is wel gebruikelijk.
8. Deze bepaling volgt niet direct uit de wet, maar is wel gebruikelijk.
9. Deze bepaling volgt niet direct uit de wet, maar is wel gebruikelijk.

Artikel 18 - Elektronisch stemmen

1. De wet biedt de mogelijkheid dat leden hun stem in de algemene vergadering elektronisch uitbrengen. Deze mogelijkheid kan wenselijk zijn in het geval leden niet fysiek aanwezig kunnen zijn bij een algemene vergadering. Bij het uitbrengen van een elektronische stem moeten de waarborgen in dit lid wel in acht worden genomen. Daarnaast kunnen de statuten ook nog bepalen dat vereist is dat de stemgerechtigde via het elektronisch communicatiemiddel kan deelnemen aan de beraadslaging.

2. Deze mogelijkheid maakt het makkelijk om voorafgaand aan een algemene vergadering al elektronisch stemmen op te halen. Hiermee kan bijvoorbeeld eenvoudig(er) worden voldaan aan een quorumeis bij bepaalde besluiten waarover geen of weinig discussie bestaat.
3. Op deze manier kan de vereniging inspelen op technologische ontwikkelingen en de waarborgen voor haar leden om langs elektronische weg aan vergaderingen deel te kunnen nemen, aanpassen. Hierbij kan worden gedacht aan het voorschrijven van bepaalde software, het gebruik van een elektronische handtekening of bijvoorbeeld het betalen van een bijdrage in de kosten die de vereniging moet maken om de communicatie elektronisch te kunnen laten verlopen.

Artikel 19 - Statutenwijziging

1. Overeenkomstig artikel 2:42 lid 1 BW. **Dwingend recht.** Van de in de wet genoemde termijn van zeven dagen kan in de statuten worden afgeweken. In de KNVB-modelstatuten is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt omdat een termijn van zeven dagen kort is.
2. Overeenkomstig artikel 2:42 lid 2 BW. **Dwingend recht.** Zie ook de opmerkingen bij de toelichting op artikel 15 lid 3 van de KNVB-modelstatuten omtrent de eisen aan een kennisgeving langs elektronische weg.
3. Overeenkomstig artikel 2:42 lid 3 BW. **Dwingend recht.**
4. Overeenkomstig artikel 2:43 lid 1 BW. De wet schrijft niet voor dat een minimumaantal leden aanwezig moet zijn (quorum-eis). Wil de vereniging tot wijziging van de statuten kunnen besluiten zonder dat een minimumaantal leden aanwezig is, dan luidt lid 4:
*“Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen”.
 De quorumeis is opgenomen om te voorkomen dat een statutenwijziging niet al te lichtvaardig kan worden doorgevoerd.
5. Overeenkomstig artikel 2:43 lid 5 BW. **Dwingend recht.**
6. Overeenkomstig artikel 7 lid 5 van de Statuten van de KNVB en artikel 26 lid 3 van het Reglement Amateurvoetbal van de KNVB. Bij een naamswijziging dient rekening te worden gehouden met het feit dat de naam van een sponsor niet mag worden gekoppeld aan de naam van de vereniging (artikel 33 lid 2 van het Reglement Amateurvoetbal van de KNVB).

Artikel 20 - Fusie

1. Deze bepaling volgt niet direct uit de wet, maar is wel gebruikelijk.
2. Deze bepaling volgt niet direct uit de wet, maar is wel gebruikelijk.
 Bij de voorgenomen besluitvorming dient rekening te worden gehouden met het feit dat er mogelijk voorafgaande goedkeuring van de KNVB nodig is. Zie bijvoorbeeld artikel 10 van het Algemeen Reglement van de KNVB en artikel 4 lid 6 van het Licentiereglement Amateurvoetbal van de KNVB.

Artikel 21 - Ontbinding en vereffening

1. a. Overeenkomstig artikel 2:42 BW.
 Vanwege het belang tot behoud van de vereniging is het gewenst om in de statuten te bepalen dat ten minste een bepaald aantal leden aanwezig dient te zijn om tot ontbinding te kunnen besluiten. Voor een eventueel te houden tweede algemene vergadering kan men de eis van een aanwezigheid van ten minste drie vierde van de aanwezige stemgerechtigde leden eveneens worden ingevoerd. Voorgesteld wordt om dit niet te doen omdat de wegblijvers door het wegblijven een besluit tot ontbinding zouden kunnen blokkeren.
- b. Overeenkomstig artikel 2:42 lid 4 BW. **Dwingend recht.** Het commentaar bij artikel 19 lid 4 van de KNVB-modelstatuten geldt ook voor het besluit tot ontbinding.
3. a. Overeenkomstig artikel 2:33 lid 1 BW. **Dwingend recht.**
- b. Het kan in de praktijk blijken dat de bestuursleden te weinig ervaring hebben om de vereniging op de juiste wijze te ontbinden. Een dergelijke ervaring is wel aanwezig bij advocaten die in faillissementen als curator optreden. Vandaar dat is bepaald dat de algemene vergadering ook anderen dan bestuursleden als vereffenaar kan aanwijzen.
4. Zie artikel 2:23b BW (batig saldo bij vereffening). Op grond van artikel 2 lid 1 onder n van het

Algemeen Reglement van de KNVB dient een eventueel batig saldo ten goede te komen aan een instelling die zich een maatschappelijk doel ten doel stelt. Om hierover geen onduidelijkheid te laten bestaan in geval van ontbinding, is deze bepaling aan de tekst van de KNVB-modelstatuten toegevoegd.

5. **Reglement.** Artikel 2 lid 1 onder m van het Algemeen Reglement van de KNVB bepaalt dat iedere vereniging verplicht is haar slotafrekening ter goedkeuring voor te leggen aan het bestuur amateurvoetbal. Op grond van artikel 2 lid 1 onder l van het Algemeen Reglement van de KNVB dient een vereniging jaarlijks haar jaarrekening aan de KNVB over te leggen. De slotafrekening is niet anders dan de laatste jaarrekening van de vereniging.
6. Overeenkomstig artikel 2:19 lid 4 BW. **Dwingend recht.**
7. Overeenkomstig artikel 2:24 lid 1 BW. **Dwingend recht.**

Artikel 22 - Reglementen

1. De wet verplicht niet tot het hebben van een Huishoudelijk of Algemeen Reglement. In een dergelijk reglement kunnen bepalingen worden opgenomen waarvan het niet nodig is deze in de statuten op te nemen. Dit heeft enkele praktische gevolgen.
2. Reglementen kunnen bij gewone meerderheid worden gewijzigd, terwijl de wet voor wijziging van de statuten een twee derde meerderheid voorschrijft. Daarnaast geldt dat besluiten in strijd met de statuten nietig zijn en besluiten in strijd met een reglement vernietigbaar. Ook dit kan ervoor pleiten om bepalingen, waarvan de wet niet voorschrijft om deze in de statuten op te nemen, in een Algemeen of Huishoudelijk Reglement op te nemen. In de KNVB-modelstatuten is voor een middenweg gekozen.
3. Zie artikel 2 lid 1 sub b van het Algemeen Reglement van de KNVB.